

Хората насаждатъ около тези дюни растения, укрепватъ почвата и я правятъ годна за обработване.

Укрепените дюни прекрасно защищаватъ бръга отъ морските вълни. По такъвъ начинъ жителите на страната получаватъ нови обработвани земи.

Но не навсъкъде морето помага на хората, не навсъкъде насила дюни. На такива пъкъ мъста хората сами насила дюни, наречени **изкуствени дюни**.

Хората или засипватъ край бръга пръстъ, или набиватъ въ земята два реда колове. Пъсъкътъ и тинята, които морските вълни нанасятъ, се задържатъ отъ насила и коловете. Следъ известно време насильтъ се уголемява и се надига надъ коловете. Укрепватъ този насильтъ, и така се образуватъ изкуствени дюни, понекога широки до единъ и половина километъръ и дълги няколко стотинъ километра.

Обаче не навсъкъде дюните могатъ да защищаватъ бръга отъ напора на яростните вълни.

Холандия, напримъръ, би била залъта отъ морето, ако жителите не се защитаваха отъ него съ други сръдства.

Отдавна, повече отъ 1000 години, холандците се научили да строятъ отъ пръстъ, камъни и дървета **бръгови язове** или укрепления прилични на широки стени, които къмъ морето се спускатъ наклонно.

Холандците не изгушватъ случай да отнематъ отъ морето дори и най-малкото парче земя. Щомъ въ морето се покаже пъсъчна или тинеста плитчина, тъ се стараятъ какъ-какъ да я завладеятъ. И тъ я преграждатъ и отделятъ отъ морето. Всъка нова преграда навлиза съ по-навътре въ морето и на много места нивите съ отдалени отъ морето съ поясъ отъ четири-петъ реда прегради.

Тези прегради обикновено съ високи 4 до 6 метра, а широки — 40 до 100 метра. Дължината на всичките прегради въ Холандия е няколко хиляди километра.

Изчислено е, че десетата част отъ цѣла Холандия е отнета отъ морето чрезъ такива прегради, и всъка година холандците отнематъ отъ морето около десетъ хиляди декара земя.

Въ Холандия тия прегради служатъ още и за друга целъ: по тяхъ минаватъ отлични птища.

Освенъ бръговете на Холандия, оградени съ също така и бръговете на Германия, Белгия, Франция, Англия и други страни. Въ Англия чрезъ такива прегради била отнета отъ морето повече отъ два miliona декара земя.